

Valtioneuvoston asetus

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävistä tuista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain (997/2021) 10 §:n 5 momentin, 14 §:n 2 momentin ja 24 §:n 4 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain (997/2021), jäljempänä *rahastolaki*, nojalla myönnettäviin tukiin.

2 luku

Tuen määrä

2 §

Tuen enimmäismäärä yleishyödyllisissä hankkeissa

Yleishyödyllisissä kehittämis- ja investointihankkeissa sekä viranomaisten toteuttamissa hankkeissa tuen määrä on enintään 80 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

3 §

Tuen enimmäismäärä muissa kuin yleishyödyllisissä kehittämishankkeissa

Muissa kuin yleishyödyllisissä kehittämishankkeissa tuen määrä on enintään 50 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, mutta kuitenkin enintään 200 000 euroa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, pienimuotoisen rannikko- ja sisävesikalastuksen kehittämishankkeissa tuen määrä on enintään 60 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, mutta kuitenkin enintään 200 000 euroa.

4 §

Tuen enimmäismäärä muissa kuin yleishyödyllisissä investointihankkeissa

Kalastuksen ja vesiviljelyn investointihankkeissa tuen määrä on enintään 40 prosenttia investoinnin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Kalan jalostuksen ja tukkukaupan investointihankkeissa tuen määrä on enintään 20 prosenttia investoinnin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi korottaa tuen enimmäismäärää seuraavilla perusteilla:

1) hanke perustuu korkeakoulun, tiedelaitoksen tai tutkimusorganisaation ja yrityksen yhteistyöhön;

2) hanke edistää merkittävästi vajaasti hyödynnettyjen kalalajien tai kalateollisuuden sivuvirtojen jalostamista elintarviketuotteiksi tai korkean lisäarvon tuotteiksi;

3) kyse on ympäristön tilaa tai eläinten terveyttä ja hyvinvointia edistävästä hankkeesta;

4) kyse on pienimuotoisen rannikko- tai sisävesikalastuksen hankkeesta.

Tuen enimmäismäärää voidaan korottaa yksittäisen hankkeen osalta enintään 10 prosenttiyksiköllä kullakin 2 momentissa tarkoitetulla perusteella kuitenkin siten, että yksittäisen hankkeen enimmäistukimääräksi voi muodostua enintään 60 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista pienimuotoisessa rannikko- ja sisävesikalastuksessa ja enintään 50 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista muussa kalastuksessa sekä vesiviljelyssä, jalostuksessa ja tukkukaupassa.

Tuen enimmäismäärää ei saa kuitenkaan ylittää 40 prosenttia Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 17, 18 tai 19 artiklan nojalla tuetuissa toiminnaissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi maa- ja metsätalousministeriötä kuultuaan päättää korkeamman tuen myöntämisestä erikseen määriteltyihin tarkoituksiin, joiden toteuttaminen on kalatalouden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeää, mutta joita koskevat hankkeet eivät lähde liikkeelle alhaisemmalla tuella hankkeen korkeamman riskin tai käynnistysvaiheen korkeiden kustannusten johdosta taikka muusta vastaavasta syystä.

5 §

Tuen enimmäismäärä hylkeiden kalataloudelle aiheuttamia vahinkoja ehkäisevissä hankkeissa

Poiketen siitä, mitä 3 ja 4 §:ssä säädetään, hylkeiden kalastukselle ja vesiviljelylle aiheuttamia vahinkoja ehkäisevissä hankkeissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää korkeamman tuen myöntämisestä siten, että tuen määrä pienimuotoisessa rannikko- ja sisävesikalastushankkeissa on kuitenkin enintään 80 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista ja vesiviljelyssä enintään 60 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, jos kyse on pienestä ja keskisuuresta vesiviljely-yrityksestä.

3 luku

Hyväksyttävät kustannukset ja vastikkeetta tehdyn työn arvo ja enimmäismäärä

6 §

Hyväksyttävät kustannukset

Hankkeen kustannuksiksi voidaan hyväksyä hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat tosiasialliset kustannukset.

Jos hankkeelle myönnetään tukea tosiasiallisten hyväksyttävien kustannusten perusteella, kustannusten tulee olla todennettavissa ja ne tulee kohdentaa hankkeelle perustellulla, oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.

7 §

Palkkakustannukset

Tukikelpoisina palkkakustannuksina voidaan hyväksyä tuen saajalle tukipäätöksen mukaisen hankehenkilöstön hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisesta työstä aiheutuneet palkkakustannukset sekä muut lakiin taikka virka- tai työehtosopimukseen perustuvat kustannukset. Palkkakustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että henkilöllä on kirjallinen tehtäväkuvaus, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

Vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkkakustannukset ovat tukikelpoisia siltä osin kuin palkat on ansaittu hankkeen tukipäätöksen mukaisena toteuttamisaikana ja tosiasiallisesti maksettu työntekijälle tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä. Sairausloman ja perhevapaan ajalta maksetut palkat ovat tukikelpoisia siltä osin kuin tuen saaja ei ole saanut eikä ole oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta.

8 §

Käytettyinä hankitut koneet ja laitteet

Käytettynä hankittavan koneen tai laitteen hankintahinta ei saa ylittää koneen tai laitteen käypää arvoa. Koneen tai laitteen jäljellä olevan käyttöiän tulee olla riittävä investoinnin tavoitteeseen nähden, ja koneen tai laitteen on oltava teknisiltä ominaisuuksiltaan asianmukainen suunniteltuun käyttöön. Tukikelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että koneen tai laitteen hankintaan ei ole saatu viiden hankintaa edeltäneen vuoden aikana julkista tukea. Hakijan on toimitettava maksatushakemuksen yhteydessä luotettava selvitys edellä mainituista asioista sekä siitä, miten hankintahinta on muodostunut.

9 §

Osamaksu

Osamaksulla hankitun omaisuuden hankintamenosta aiheutuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, jos:

- 1) tuen saajalla on oikeudellisesti sitova sopimukseen perustuva velvollisuus maksaa jäljellä oleva velka rahoitusyhtiölle tai myyjälle;
- 2) omaisuus on toimitettu tuen saajalle; ja
- 3) omaisuuden omistusoikeus on siirtynyt tuen saajalle tai omaisuuden omistusoikeutta vastaavat oikeudet ovat siirtyneet tuen saajalle siten, että tuen saaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja sekä vähentämään arvonalisäveron, jos tuen saaja on arvonalisäverovelvollinen.

Jos osamaksua koskevassa sopimuksessa on siirretty myyjän oikeuksia rahoitusyhtiölle tai muulle rahoittavalle taholle, ovat omaisuuden hankintamenosta aiheutuvat kustannukset tukikelpoisia kuitenkin vain, jos rahoittava taho on maksanut velaksi jääneen kauppahinnan tuen saajan puolesta myyjälle.

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole osamaksulla hankitusta omaisuudesta tuen saajalle aiheutuvat hallinto-, rahoitus-, korko-, vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset eivätkä muut vastaavat kustannukset.

10 §

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

1) sellaisten hankintojen kustannukset, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijan yrityksen johdossa olevasta henkilöltä tai saman yritysryhmän muilta yrityksiltä tai toimivalta johdolta, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta;

2) korot, provisiot ja varainsiirtovero sekä muut investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuvat kustannukset;

3) leasingkustannukset, jos sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen;

4) arvonlisävero, joka ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi;

5) kustannukset, jotka eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta;

6) palkat ja palkkiot siltä osin kuin ne ylittävät vastaavasta tehtävästä yleisesti maksettavan palkan ja palkkion määrän;

7) matkakustannukset siltä osin kuin ne ylittävät määrän, joka korvattaisiin matkan suorittamisen aikana voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaan;

8) sakot, pysäköintivirhemaksut, rikemaksut ja muut lakiin perustuvat taloudelliset seuraamukset sekä oikeudenkäyntikulut.

11 §

Vastikkeetta tehdyn työn arvo ja enimmäismäärä

Hankkeelle vastikkeetta tehtynä työnä voidaan hyväksyä tuen saajan itsensä tekemä ja tuen saajan palveluksessa olevan henkilöstön hankkeelle tekemä työ, jos työstä ei makseta korvausta hankkeen varoista ja jos se on erotettavissa tuen saajan normaalista toiminnasta. Lisäksi voidaan hyväksyä hankkeen yhteistyötahon hankkeelle vastikkeetta tekemä työ. Tuen hakijan on esitettävä perustelut vastikkeettoman työn käytölle ja sen ehdotetulle määrälle sekä luotettava arvio vastaavan työn kohtuullisesta arvosta työmarkkinoilla. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää vastikkeettoman työn arvon ja määrän tukipäätöksessään. Vastikkeetta tehdyn työn osuus voi olla kuitenkin enintään 20 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, investointihankkeissa vastikkeettoman työn arvona pidetään 20 euroa tunnilta työntekijää kohden. Jos vastikkeetta tehty työ tehdään aluksella, traktorilla tai muulla vastaavalla työkoneella, työkoneen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 35 euroa käyttötunnilta. Edellä mainittua vastikkeettoman työn arvoa voidaan soveltaa myös muuhun vastikkeettomaan työhön, jos vastaavan työn kohtuullisesta arvosta työmarkkinoilla ei voida riittävästi varmistua.

4 luku

Avustusmuodot

12 §

Avustusmuodot

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027, jäljempänä *ohjelma*, myönnettävä tuki voidaan myöntää tosiasiallisten kustannusten sijaan kertakorvauksena tai kiinteämääräisenä rahoituksena siten kuin tässä asetuksessa säädetään.

Tuen hakijan on tukihakemuksessaan ilmoitettava se avustusmuoto tai ne avustusmuodot, joita hakija haluaa käytettävän, ja esitettävä ne perusteet, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan hankkeelle.

Päätöksen käytettävistä avustusmuodoista tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Avustusmuotoa koskeva päätös tehdään hankkeen koko toteuttamisaikaksi.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, maa- ja metsätalousministeriö voi rahastolain 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräaikaisen hakumenettelyn yhteydessä päättää haussa käytettävistä avustusmuodoista.

13 §

Kertakorvaus

Kertakorvausta haettaessa hakijan on toimitettava tuen suuruuden määrittelyä varten hankkeen yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen sekä arvio ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista.

Kertakorvausta koskevassa päätöksessä on yksilöitävä hankkeessa tehtäväksi edellytetty tulos sekä tapa, jolla hankkeen toteuttamisesta voidaan varmistua ennen tuen maksamista. Hankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen voidaan jakaa osiin, jos se hankkeen luonteen vuoksi on taroituksenmukaista ja tukee hankkeen toteutumista.

Kertakorvaushanketta koskevan päätöksen ehtoja voidaan muuttaa vain hankkeen toteuttamisajan osalta.

14 §

Välillisten kustannusten kiinteämääräinen rahoitus kehittämishankkeissa

Ohjelmasta voidaan myöntää tukea kiinteämääräisenä rahoituksena hankkeen välillisiin kustannuksiin:

1) 7 prosenttia hankkeen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060, jäljempänä *yleisasetus*, 54 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti;

2) 15 prosenttia hankkeen tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista yleisasetuksen 54 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan mukaisesti.

Hankkeen välittömillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka liittyvät suoraan hankkeen toteuttamiseen ja joilla voidaan osoittaa olevan suora yhteys hankkeeseen.

Hankkeen välittömillä henkilöstökustannuksilla tarkoitetaan hankehenkilöstölle maksettavaa palkkaa, loma-ajan palkkaa ja lomarahaa sekä muita palkkaan liittyviä lakisääteisiä kustannuksia.

Kiinteämääräisellä rahoituksella korvattaviin välillisiin kustannuksiin sisältyvät kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset, hankehenkilöstön työterveys- ja virkistyskustannukset, hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja laitteista aiheutuvat kustannukset sekä hankkeen ohjausryhmän käyttämistä tiloista ja tarjoiluista aiheutuvat kustannukset.

15 §

Muiden kustannusten kuin välittömien henkilöstökustannusten kiinteämääräinen rahoitus kehittämishankkeissa

Ohjelmasta voidaan myöntää tukea hankkeen muihin tukikelpoiisiin kustannuksiin kuin välittömiin henkilöstökustannuksiin kiinteämääräisenä rahoituksena. Kiinteämääräisen rahoituksen

osuus on tällöin yleisasetuksen 56 artiklan 1 kohdan mukaisesti enintään 40 prosenttia tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista ja sillä katetaan hankkeen muut tukikelpoiset kustannukset kuin välittömät henkilöstökustannukset.

16 §

Kalatalouden paikallisen toimintaryhmän toimintaraha

Kalatalouden paikallisten toimintaryhmien yleisasetuksen 34 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti kustannuksiin myönnetään tukea kiinteämääräisenä rahoituksena. Rahoituksen maksaminen perustuu kalatalouden paikallisten toimintaryhmien määrärahasta rahoitettujen hankkeiden toteutuneisiin maksatuksiin. Kiinteämääräisen rahoituksen prosenttiosuus vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

5 luku

Erinäiset säännökset

17 §

Kehittämissuunnitelma

Rahastolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu kehittämissuunnitelma on esitettävä hankkeissa, joissa on kyse uuden yrityksen tai toiminnan aloittamisesta sekä hankkeissa, joihin sisältyy merkittäviä riskitekijöitä. Kehittämissuunnitelma voidaan edellyttää myös muissa hankkeissa, jos siitä arvioidaan olevan hyötyä tuen myöntämistä koskevan harkinnan tekemiseksi. Kehittämissuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitse esittää kokonaan julkisesti rahoitettujen investointien kohdalla, ellei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katso siitä olevan erityistä hyötyä tuen myöntämistä koskevan harkinnan tekemiselle.

Kehittämissuunnitelman tulee sisältää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edellyttämällä tarkkuudella:

- 1) yrityksen tai ammatinharjoittajan perustiedot;
- 2) kuvaus hakijan liiketoiminnasta;
- 3) kuvaus hakijan taloudellisesta tilasta ja sen kehityksestä;
- 4) kuvaus toiminnan riskeistä ja niihin varautumisesta;
- 5) suunnitelma hakijan liiketoiminnan kehittämisestä;
- 6) arvio hakijan kehittämis-, osaamis- ja investointitarpeista;
- 7) toimenpiteet ja rahoitussuunnitelma kehittämissuunnitelman toteuttamiseksi.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2022.

Helsingissä 8.7.2022

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Erityisasiantuntija Heta Ratasvuori